

שבת פרשת אמור דרשת בר מצווה עמיחי רובין הי"ד

שבת שלום לכולם,
ברשות אבי מורי ואמי מורתני,
נוהגים ברוב קהילות ישראל לקרוא בשבתות שבין פסח לשבועות את המשניות בפרקי אבות.
הסיבה שדווקא בימים אלו קוראים משנית אלה היא כיוון שהן עוסקות בתיקון המידות.
בשבת זו אנו קוראים את פרק ד בפרקי אבות שמתחיל במשנה בשמו של בן זומא.

"בן זומא אומר איזהו חכם הלומד מכל אדם שנאמר: "מכל מלמדי השכלתי".
איזהו גיבור הכובש את יצרו שנאמר "טוב אך אפים מגיבור ומושל ברוחו מלוכד עיר".
איזהו עשיר השמח בחלקו שנאמר "יגיע כפיך כי תאכל אשריך וטוב לך "אשריך בעולם הזה וטוב לך בעולם הבא.
איזהו מכובד המכבד את הבריות שנאמר "כי מכבדי אכבד ובוזי יקלו".

לפני שבין את המשנה ננסה קצת לראות מי אמרה. כדברי חז"ל "לעולם יהיה בעל שמועה לנגד עיניך".
בן זומא - נקרא על שם אביו ללא הזכרת שמו הפרטי.
ר' עובדיה מברטנורה אומר "לפי שלא האריך ימים ולא
נסמך שיקרא רבי, נקרא על שם אביו".

מקור לדעה זו ניתן ללמוד מהמשנה במסכת חגיגה:
ת"ר ארבעה נכנסו בפרדס ואלו הן בן עזאי, בן זומא, אחר
ורבי עקיבא. אמר להם ר"ע כשאתם מגיעין אצל אבני
שיש טהור אל תאמרו מים מים משום שנאמר: "דובר
שקרים לא יכון לנגד עיני" בן עזאי הציץ ומת. עליו הכתוב
אומר "יקר בעיני ה' המותה לחסידיו" בן זומא הציץ ונפגע.

במסכת ברכות כתוב "משמת בן זומא בטלו דרשנים"
כפי שרואים במשנה בפרק ראשון בברכות נאמר "עד
שדרשה בן זומא" משנה שקוראים אותה בהגדה של פסח.
בהמשך הגמרא אומרת "הרואה בן זומא בחלום יצפה
לחכמה".

ועוד נאמר במסכת ברכות.
"בן זומא: כשרואה אוכלוסין בהר הבית אומר ברוך מי
שברא את אלו לשמשני".

מכל המקומות בהם כתוב על בן זומא עולה שמדובר
בתנא חכם מאוד, יחיד ומיוחד אפילו בדורו.
ולגוף המשנה: המשנה מדברת על ארבעה דברים מרכזיים
שמשפיעים על האדם חכמה, גבורה, עושר וכבוד. דברים

מתוך הודיה לקב"ה ובהתרגשות גדולה

הכנסת ספר תורה
למכינה הקד"צ בענו
לעילוי נשמתו של בננו ואחינו
עמיחי שמעון רובין הי"ד

תקיים א"ה ביום ראשון י"א באייר תשפ"ד (19.5.2024)
יום הולדתו של עמיחי

בהשתתפות:
רבנים ואישי ציבור | המושטלים שקיבלו את איבריו של עמיחי
חברים של עמיחי | בני המשפחה והציבור הרחב מוקירי זכרו

תפילת מנחה ותהלוכה מבית הכנסת הספרדי המרכזי (משה שרת 10, עכו)	17:30
הכנסת ספר התורה לבית הכנסת האשכנזי המרכזי בענו (ביהמ"ד של מכינת אבנר)	18:30
דברי תורה וזיכרון	19:00
תפילת ערבית	20:00
סעודת מצווה	20:15

נשמח בבואכם

שאנו נפגשים איתם כל הזמן והם כל כך מוכרים לנו ובטוחים שאנו יודעים להעריך אותם אפילו לרצות אותם. המשנה כאן אומרת דברים לכאורה יפים, אך הם לא נראים כ"כ מציאותיים. הרי כל אחד יודע שחכמה נמדדת לפי הידע של האדם וכמה רוצים לשמוע את דבריו של האדם. גם ידוע שעשיר הוא אדם בעל נכסים רבים וכן בשאר הדברים. המהר"ל ממקד את הנקודה אותה המשנה מחדשת לנו, אנו רגילים להסתכל על תכונות אלו באופן יחסי ובהשוואה לאחר ואילו משנתנו מלמדת אותנו צורת הסתכלות אחרת לחלוטין, להסתכל על תכונת החכמה והעושר...

איזהו חכם - כשאנשים מגדירים חכם הם מסתכלים כמה בני אדם רוצים ללמוד ממנו וכמה יש לו ללמד את אחרים. אבל אם לדוגמה אדם נתפס כחכם מפני שמלמד את כל הסובבים אותו סינית אם מגיעים למקום כמה סינים פתאום הוא כבר לא נחשב חכם הוא סתם איזה יצור מיותר. לעומת תפיסה זו, בן זומא שואל מי זה חכם, חכם הוא אדם שמעניינת אותו החכמה הצרופה מצד עצמה עם רצון מתמיד ללמוד ולהוסיף "עדותיך שיחה לי". רוצה לגלות את עדותו של הקב"ה בעולם לא משנה אצל מי היא, אדם זה בתכונת הנפש הוא לומד ושואף לחכמה ללא קשר לידיע הנוכחי שלו. על פי הבנה זו ניתן להבין משמת בן זומא בטלו דרשנים והרואה בחלום יצפה לחכמה, כי מה זה דרשה? זהו היכולת ללמוד מכל דבר קטן אף שלפעמים נראה מיותר.

איזהו עשיר - עשיר בעינינו נתפס כאחד בעל ממון רב, אבל כל עושרו מגיע מכך שיש לו כסף שאין לאחרים או אפילו חריף יותר הוא עשיר מכך זה שאחרים בעלי ממון מועט יתה, אבל ביום שלאחר יהיה יותר ממון ממנו הוא כבר לא יחשב בעיני עצמו והסביבה כעשיר. למשל יש אדם שנחשב עשיר בעירו אך במקום אחר בו נמצאים אנשים עשירים יותר הוא כבר לא יחשב עשיר. לעומת העשיר הנמדד על פי נכסיו השמח בחלקו, מצד תכונת הנפש הוא באמת הכי עשיר, ולעולם יישאר עשיר כיוון שאינו תלוי באחרים. נחמד זאת - אם ניקח שני אנשים שהזכרנו ונשים אותם במכונה אובייקטיבית המודדת בנפש מי יותר עשיר, בודאי שהשמח בחלקו ימצא עשיר יותר.

איזהו גיבור - הגיבור בעיני העולם הוא זה שמנצח את האחרים, אך ביום בו יבוא האחד שהוא גיבור ממנו כבר לא יחשב גיבור. אך הגיבור של בן זומא זהו האדם בעל יכולות וכוחות ובכל זאת כובש את יצרו. "טוב אך אפיים מגיבור..." המ' כאן היא לא מ' של יחסית אלא של מתוך. אך אפיים שמגיע מתוך גבורה זהו הגיבור האמיתי שלא ניתן לעקוף את גבורתו.

איזהו מכובד - כל כבוד של האדם כפי שאנו מציירים אותו נובע מכך שבני אדם אחרים נותנים לו כבוד, הפסיקו אחרים לתת לו כבוד האדם מפסיק להיות מכובד. על כך אומר בן זומא, דבר תליתי כזה לא נכון לקרוא מכובד מצד עצמו, רק אדם שמכבד את הבריות מראה לנו שהוא עצמו מכובד כי הוא נמצא בקרב מכובדים בעיניו. האדם שבעיניו כולם סביבו נמלים אז מה החכמה להיות מכובד בעיני נמלים אך אם בעיניו כולם מכובדים אז מכובד להיות בחברתם. זה מסביר את אמרתו של בן זומא "ברוך שברא אלו לשמשני" לא, אותי הפרטי, אלא כי אני מכבד את כולם.

